

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ ПРЕДМЕТУ НЕЗАКОННИХ ПОВІДОМЛЕНЬ ПРО ЗАГРОЗУ БЕЗПЕЦІ ГРОМАДЯН НА ОБ'ЄКТАХ ТРАНСПОРТНОЇ СФЕРИ

Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки – порушення, пов'язані із посяганнями на захищеність життєво важливих для суспільства та особи інтересів, прав і свобод людини і громадянина, забезпечення яких є пріоритетним завданням для держави. Ці правопорушення призводять до деморалізації суспільства, виникнення паніки серед населення, розповсюдження страху. Серед таких правопорушень тероризм, бандитизм, незаконний обіг зброї тощо. Крім того, серед цих правопорушень є завідомо неправдиві повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності (ст. 259 Кримінального кодексу України). Вони мають важливе теоретичне та практичне значення у зв'язку з тим, що у буденному житті, так само як і в чинному Кримінальному кодексі, знаходяться поруч із реальним тероризмом. Стан суспільної безпеки, на яку вони посягають, зазнає негативних змін, і хоча при тероризмі масштаби цих змін зовсім інші, необхідно усіма можливими способами мінімізувати негативний вплив цих правопорушень.

Варто звернути увагу на серйозність проблеми вчинення завідомо неправдивих повідомлень про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності, адже на перший погляд ці кримінальні правопорушення можуть здаватися невдалим жартом чи пустощами. Однак слід вказати на наслідки таких «жартів». Так, наприклад, 12 лютого цього року через неправдиве повідомлення про мінування поїзда сполученням Трускавець-Дніпро було затримано 13 потягів. 700 пасажирів, серед яких були маленькі діти, вночі були оперативно евакуйовані. Повідомлення було отримано о 3:15 ночі, і вони три години під дощем були змушені чекати на дозвіл продовжити поїздку. Сума завданих збитків від затримки поїздів становила майже 60 тис. грн. [1]. Об'єктами таких повідомлень, як правило, є багатолюдні місця, зокрема і об'єкти транспортної сфери. Тому важливість кримінально-правової протидії цим кримінальним правопорушенням важко переоцінити. До сфері цієї діяльності можна віднести і правильну кваліфікацію

цих суспільно небезпечних діянь, зокрема, визначення усіх ознак складу цього кримінального правопорушення. В цій роботі буде розглянуто питання визначення предмету завідомо неправдивого повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності.

До предмету кримінального правопорушення в широкому сенсі відноситься все те, що піддається безпосередньому впливу при посяганні на суспільні відносини і в результаті чого завдається шкода суспільним відносинам або створюється реальна загроза заподіяння такої шкоди. Тобто, під предметом кримінального правопорушення розуміється конкретний матеріальний об'єкт, в якому проявляються певні сторони, властивості суспільних відносин (об'єкта злочину) [2, с. 103].

У багатьох випадках предмет кримінального правопорушення в законі не називається, тому відомості про нього здобуваються шляхом тлумачення змісту правової норми. Останнє стосується і складу кримінального правопорушення, передбаченого ст. 259 Кримінального кодексу України. Як зазначає з цього приводу О. Кириченко, на перший погляд здається, що предметом цього кримінального правопорушення є неправдиві відомості про небезпеку, про які йдеться в цій статті, але насправді предмет цього кримінального правопорушення в тексті закону не вказано. Зі змісту цієї статті випливає, що ним є інформація про відсутність загрози громадській безпеці. Саме вона нерозривно пов'язана з об'єктом цього кримінального правопорушення – загальною громадською безпекою. Неправдива інформація, яка названа в цій статті, є не чим іншим, як засобом вчинення кримінального правопорушення. Підмінюючи в процесі його вчинення правдиву інформацію про відсутність громадської небезпеки неправдивою, суб'єкт використовує останню саме як засіб вчинення кримінального правопорушення, тобто засіб трансформації громадської безпеки у стан небезпеки. З огляду на сказане, предметом неправдивого повідомлення про небезпеку є інформація, котра містить відомості про відсутність небезпеки як необхідного компоненту громадської безпеки. Впливаючи на неї шляхом перекручення її змісту (тобто перетворюючи правдиву інформацію на неправдиву), особа вчиняє кримінальне правопорушення, передбачене ст. 259 Кримінального кодексу України [3, с. 153].

Підводячи підсумки, зазначимо, що завідомо неправдиві повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності на сьогодні залишаються тими кримінальними правопорушеннями, шкода від яких особливо

помітна для транспортної сфери. Адже об'єктами, стосовно яких зловмисники здійснюють такі повідомлення, часто відносяться саме до цієї сфери. Предметом завідомо неправдивих повідомлень про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності є інформація про відсутність реальної загрози громадській безпеці, тому що саме вона підміняється злочинцем під час вчинення цього кримінального правопорушення.

Література

1. Через псевдомінера затримали 13 поїздів. *Веб-сайт «Українська правда»*. URL: <https://www.pravda.com.ua/news/2020/02/12/7240240/>
2. Коржанский Н.И. Объект и предмет уголовно-правовой охраны. Москва, 1980. 248 с.
3. Кириченко О. Кримінально-правова характеристика неправдивого повідомлення про загрозу громадській безпеці. *Національний юридичний журнал*. 2014. № 8. С. 152-157.

УДК 656.7.08:061(ІСАО)(043.2)

Рустамова М.І., студентка,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Лихова С.Я., д.ю.н., професор

БЕЗПЕКА ЦИВІЛЬНОЇ АВІАЦІЇ ЗА СТАНДАРТАМИ ІСАО

«Авіаційний захист» посідає чільне місце серед фундаментальних цілей ІСАО, спрямованих на боротьбу з актами незаконного втручання шляхом дистанціювання літаків від об'єктів підвищеної загрози – зброї та вибухівок [1, с. 1]. «Авіаційний захист» («авіаційна охорона») є складовою «авіаційної безпеки» пасажирів, що стосується не стільки технічної будови літака, скільки збору розвідувальної інформації, діяльності авіаційних служб безпеки аеропорту й металодетекції перед посадкою на борт, яка запроваджена Адміністрацією безпеки транспорту (Transportation Security Administration / TSA) з листопада 2001 року. Згідно Додатку 19 у другій редакції від 2016 року, «безпека» означає стан, за якого ризики, пов'язані з авіаційною діяльністю та прямою підтримкою експлуатації літальних апаратів, є мінімальними й перебувають у граничному діапазоні [2, с. 16].

Безпека цивільної авіації може реалізовуватися такими способами:

– здійснення польотів над територією держави виключно з дозволу останньої;